

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра ландшафтної архітектури та фітодизайну

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор ННІ лісового і
садово-паркового господарства
лісового і садово-паркового господарства П.І. Лакида
«17» травня 2021 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри
ландшафтної архітектури
та фітодизайну
Протокол № 12 від 11.05.2021 р.

Завідувач кафедри
О.В. Колесніченко

РОЗГЛЯНУТО

Гарант ОП О.В. Піхало

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЛАНДШАФТНА АРХІТЕКТУРА

Спеціальність: 206 – «Садово-паркове господарство»

Освітня програма: Садово-паркове господарство

ННІ лісового і садово-паркового господарства

Розробники: доцент, кандидат біологічних наук Сидоренко І.О.

1. Опис навчальної дисципліни «Ландшафтна архітектура»

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	бакалавр	
Спеціальність	206 «Садово-паркове господарство»	
Освітня програма	«Садово-паркове господарство»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	300	
Кількість кредитів ECTS	10	
Кількість змістових модулів	6	
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	Проектні пропозиції щодо створення паркової території	
Форма контролю	6 сем. – залік, 7 сем. – залік, 8 сем. – екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	денна форма навчання скорочений термін
Рік підготовки	3-4	1-2
Семестр	6-8	2-4
Лекційні заняття	88 год.	88 год.
Практичні, семінарські заняття	- год.	- год.
Лабораторні заняття	86 год.	86 год.
Самостійна робота	126 год.	126 год.
Індивідуальні завдання	– год.	– год.
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента –	4 год.	4 год.

2. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Мета курсу полягає у теоретичній і практичній підготовці фахівців садово-паркового господарства до проектування ландшафтних об'єктів.

Завдання дисципліни підготовка студентів до творчого переосмислення проектування ландшафтних об'єктів в різні історичні часи з метою подальшого використання набутих знань при проектуванні сучасних садово-паркових об'єктів різного функціонального призначення з врахуванням містобудівельних та ландшафтних особливостей територій відведених під проектування.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- історію і теорію ландшафтного мистецтва, як основи в творчому процесі організації, збереження та відтворення сучасних та історичних ландшафтів;
- теоретичні основи і практичні методи ландшафтного проектування;
- методи формування ландшафту, ґрунтовані на використанні знань з дендрології, ботаніки і фізіології рослин, екології, ґрунтознавства, метеорології, квітникарства, культурології, філософії та інших дисциплін;

вміти:

- проводити передпроектний аналіз території об'єкту проектування;
- творчо підходити до проектування ландшафтних об'єктів різного функціонального призначення;
- кваліфіковано складати і оформляти проектну документацію.

Набуття компетентностей:

загальні компетентності (ЗК):

- ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- ЗК5. Здатність спілкуватися іноземною мовою;
- ЗК6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- ЗК7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- ЗК10. Прагнення до збереження навколишнього середовища;
- ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

- ФК3.Здатність проектувати, створювати й експлуатувати об'єкти садово-паркового господарства здатність генерувати нові інноваційні ідеї та підходи, оцінювати потенціал і виявляти перспективи дизайнерських рішень по перетворенню оточуючого середовища;
- ФК6.Здатність оцінювати, інтерпретувати та синтезувати теоретичну інформацію і практичні, виробничі й дослідні дані у галузі садово-паркового господарства;
- ФК9.Здатність формувати композиційні ансамблі об'єктів садово-паркового господарства.
- ФК11.Здатність зберігати та охороняти біологічне різноманіття на об'єктах садово-паркового господарства, підвищувати їх екологічний потенціал;
- ФК12.Здатність розробляти концептуальні та інноваційні проектні рішення з планування комплексних зелених зон міста, об'єктів ландшафтної архітектури та дизайну зовнішнього середовища;

програмні результати навчання:

- ПРН2.Прагнути до самоорганізації та самоосвіти;
- ПРН3.Проводити літературний пошук українською та іноземними мовами і аналізувати отриману інформацію;
- ПРН4.Володіти професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення садово-паркового господарства;
- ПРН13.Результативно працювати у колективі;
- ПРН14.Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших.

Програма та структура навчальної дисципліни для:

- повного терміну денної форми навчання;
- скороченого терміну денної форми навчання.

Змістовий модуль 1.

Історичний огляд розвитку садово-паркового мистецтва стародавнього світу

Тема лекційного заняття 1.1. Вступ. Ландшафтна архітектура: термін, задачі, соціальне значення. Історія і особливості формування Єгипетських садів (Стародавній Єгипет). Термін „ландшафтна архітектура”. Організація просторового середовища для життя людського суспільства. Соціальне значення ландшафтної архітектури. Естетична організація середовища. Поняття стилю в ландшафтній архітектурі. Історія формування садово-паркових стилів та їх вплив на сучасні тенденції розвитку ландшафтної архітектури. Особливості формування Єгипетських садів.

Тема лекційного заняття 1.2. Історія садово-паркового та ландшафтного мистецтва Близького Сходу. Сади Асирії та Вавилону. Зіккурати. Мисливські парки. Персія. Будівництво великих парків „Парадизів”.

Тема лекційного заняття 1.3. Садово-паркове мистецтво Стародавньої Греції. Історія давньогрецької художньої культури її 4 періоди. Перші громадські та філософські сади, приватні садиби утилітарного призначення.

Тема лекційного заняття 1.4. Садово-паркове мистецтво та Стародавнього Риму. Два періоди історії Давнього Риму. Сади римських вілл. Вілла Плінія Молодшого та вілла Адріана в Тібурі. Топіарне мистецтво.

Тема лекційного заняття 1.5. Сади та парки Китаю. Імператорські сади, сади храмів та сади при житлових будинках. Зв'язок садів з плануванням міста (Пекін). Парки Іхеюань, Бейхай та ін.

Тема лекційного заняття 1.6. Сади Японії, їх типи та основні риси. Садово-паркові ансамблі Японії. Символізм в японських садах. Сад Риандзі в Кіото. Вплив японських садів на садово-паркове мистецтво Європи в минулому та на сучасному етапі. Ікебана. Бонсай.

Змістовий модуль 2.

Історичний огляд розвитку садово-паркових стилів

Тема лекційного заняття 2.1. Сади та парки епохи Середньовіччя. Середньовічна культура (IV - XIV ст.) - три основні стильові періоди. Монастирські сади. Сади замків і розважальні гаї. Символіка в середньовічних садах.

Тема лекційного заняття 2.2. Сади епохи Відродження в Італії та інших країнах Європи. Міські та замські вілли. Сад Медичі в Римі. Сади Боболі у Флоренції Сади вілл Капраролла, Ланте, д'Есте. Особливості використання компонентів ландшафту: рельєф, вода, рослинність. Основні художні прийоми бароко в Італії.

Тема лекційного заняття 2.3. Садово-паркове мистецтво Франції XVI-XVII ст. Творчість Андре Ленотра. Ансамблі Во ле Віконт, Версаль. Формування центру Парижу. Значення робіт А. Ленотра для ландшафтної архітектури і містобудування.

Тема лекційного заняття 2.4. Пейзажні парки Англії XVIII-XIX ст. Творчість архітекторів Рептона, Кента, Брауна. Природне включення композицій у ландшафт. Далекі перспективи, пейзажні картини, видові точки.

Тема лекційного заняття 2.5. Парки України. Тростянець, Софіївка, Олександрія, Алупка, Оранієнбаум, Павлівськ, Гатчина. Сучасне паркове будівництво на

Україні: ПК та В, меморіальні парки, лісопарки. Створення систем зелених зон міст.

Тема лекційного заняття 2.6. Еклектизм та модернізм в садово-арковому будівництві Європи XIX-XX ст. Хемфри Рептон. Творчість Д. К. Лудана. Садовий стиль. Перші спроби міського озеленення. Публічні сади і парки (Гайд-парк, Мальмезонські сади).

Тема лекційного заняття 2.7. Модернізм в садово-арковому будівництві Європи. Тенденції сучасного розвитку ландшафтної архітектури. Архітектурно-ландшафтна індивідуалізація паркових територій. Розширення номенклатури паркових споруд.

Змістовий модуль 3.

Соціально-містобудівельні і функціональні передумови композиції садово-паркових об'єктів. Основи побудови садово-паркової композиції

Тема лекційного заняття 3.1. Соціальні фактори в садово-парковому будівництві. Типологія паркових територій. Основні види рекреаційної діяльності: пасивний відпочинок; споглядання природних цінностей; фізичні заняття; споживання культурних цінностей і розваг; аматорські заняття. Класифікація паркових територій за ландшафтно-планувальною, містобудівельною ознакою, за розміром та функціональною спеціалізацією.

Тема лекційного заняття 3.2. Основні етапи у проектуванні ландшафтних об'єктів. Екологічний аспект проектування. Завдання на проектування. Склад і зміст проектної документації. Аналіз містобудівельної ситуації та передпроектний аналіз паркової території.

Тема лекційного заняття 3.3. Типи функціонального зонування паркових територій. Основні зони паркових територій. Функціональне зонування в залежності від природно-ландшафтної та містобудівельної ситуації. Характеристика основних зон паркових територій різного функціонального призначення.

Тема лекційного заняття 3.4. Сценарій та система формування паркового простору. Архітектурно-планувальна композиція ландшафтних об'єктів. Система паркових доріг та майданчиків. Роль площинної та об'ємної композиції при побудові паркового простору. Основні елементи побудови паркового ландшафту.

Тема лекційного заняття 3.5. Ступені співвідношення форм об'ємної композиції. Пропорції. Контраст, нюанс, тотожність. Колористичні закономірності. Масштабність. Домінанти і акценти садово-паркової композиції. Сукупність елементів парку що утворюють композицію об'ємних форм.

Тема лекційного заняття 3.6. Особливості зорового сприйняття. Закономірності сприйняття абсолютних величин. Естетичні закономірності формування ландшафту та ідейно-художній задум паркової композиції. Час огляду, площа огляду пейзажу.

Змістовий модуль 4.

Природні та штучні компоненти в побудові садово-паркової композиції

Тема лекційного заняття 4.1. Архітектурно-просторова структура паркової території. Архітектурні, малі архітектурні форми, споруди та обладнання в садово-парковому ландшафті. Формування архітектурно-просторової структури паркової території. Композиційні вузли, доміанти, акценти, фокуси в парковій території. Вплив архітектурних елементів на виявлення співрозмірності та масштабності в композиційних паркових побудовах. Споруди та обладнання в парковій території.

Тема лекційного заняття 4.2. Роль природних умов у формуванні об'єктів ландшафтної архітектури. Рельєф, вода, клімат, рослинність та тваринний світ. Композиція пейзажних картин. Особливості сприйняття паркових пейзажів. Повітряна та лінійна перспектива. Світло і тінь в ландшафті.

Тема лекційного заняття 4.3. Вплив рельєфу на формування паркових територій. Формування паркових територій на основі складних, рівнинних та порушених форм рельєфу. Особливості зонування, побудови планувальної та об'ємно-просторової композиції ландшафтних об'єктів на різних типах рельєфу.

Тема лекційного заняття 4.4. Водойми та водні устрої у формуванні композиції паркової території. Використання динамічних і статичних властивостей води в формуванні ландшафтної композиції. Класифікація водних устроїв. Особливості формування рослинних композицій в зоні впливу водойм.

Тема лекційного заняття 4.5. Композиція насаджень на території садово-паркового об'єкту. Типи паркових насаджень. Декоративні властивості і підбір асортименту рослин. Основні принципи підбору рослин в композицію.

Змістовий модуль 5.

Основні засоби та мистецькі закони в побудові ландшафтних композицій

Тема лекційного заняття 5.1. Поняття образу в ландшафтній композиції. Форма, колір і фактура, як засоби вираження художнього образу

Тема лекційного заняття 5.2. Пропорції, статика і динаміка в побудові ландшафтних композицій. Системи пропорціювання у формуванні площинної та об'ємно-просторової композиції. Баланс, єдність, супідрядність. Статичність та динамічність як властивість композиції.

Тема лекційного заняття 5.3. Використання ритму в організації ландшафтного простору. Види ритмічних побудов. Прості і складні ритми, як регулятори просторово-часових змін у ландшафті.

Змістовий модуль 6.

Сучасні тенденції в концептуальному проектуванні ландшафтних об'єктів

Тема лекційного заняття 6.1. Відображення сучасних аспектів мистецтва в ландшафтних композиціях. Актуальні аспекти сучасного мистецтва та етапи їх формування. Сучасні тенденції у створенні ландшафтних композицій.

Тема лекційного заняття 6.2. Основні концептуальні підходи при створенні АРТ-садів. Поняття мистецького саду. Сади інсталяції та артефакти. Кінетичні та еко-сади.

Тема лекційного заняття 6.3. Оцінювання естетичних якостей ландшафту. Кваліметричні показники та оцінка ландшафтних композицій.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						денна форма скор.т.н.					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		лек	п	лаб	інд	с.р.		лек	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Історичний огляд розвитку садово-паркового мистецтва стародавнього світу												
Тема 1.1. Вступ. Ландшафтна архітектура: термін, задачі, соціальне значення. Історія і особливості формування Єгипетських садів (Стародавній Єгипет).		4		2		4		4		2		4
Тема 1.2. Історія садово-паркового та ландшафтного мистецтва Близького Сходу.		6		4		6		6		4		6
Тема 1.3. Садово-паркове мистецтво Стародавньої Греції		3		2		3		3		2		3
Тема 1.4. Садово-паркове мистецтво Стародавнього Риму.		3		2		3		3		2		3
Тема 1.5. Сади та парки Китаю.		3		2		3		3		2		3
Тема 1.6. Сади Японії, їх типи та основні риси.		3		2		3		3		2		3
Разом за змістовим модулем 1	58	22		14		22	58	22		14		22
Змістовий модуль 2. Історичний огляд розвитку садово-паркових стилів												
Тема 2.1. Сади та парки епохи Середньовіччя.		3		2		3		3		2		3

Тема 2.2. Сади епохи Відродження в Італії та інших країнах Європи.		4		4		4		4		4		
Тема 2.3. Садово- паркове мистецтво Франції XVI-XVII ст. Творчість Андре Ленотра. Ансамблі Во ле Віконт, Версаль. Формування центру Парижу.		3		2		3		3		2		3
Тема 2.4. Особливості пейзажних парків Англії та країн західної Європи Творчість архітекторів Рептона, Кента, Брауна.		3		2		3		3		2		3
Тема 2.5. Романтичні парки Парки України.		4		2		4		4		2		4
Тема 2.6. Еклектизм модернізм в садово-арковому будівництві Європи XIX-XX ст.		3		2		3		3		2		3
Тема 2.7. Модернізм в садово-арковому будівництві Європи. Тенденції сучасного розвитку ландшафтної архітектури.		3		2		3		3		2		3
Разом за змістовим модулем 2	62	23		16		23	62	23		16		23
Усього годин за 6 сем.	120	45		30		45	120	45		30		45

Змістовий модуль 3. Соціально-містобудівельні і функціональні передумови композиції садово-паркових об'єктів. Основи побудови садово-паркової композиції												
Тема 3.1. Соціальні фактори в садово-парковому будівництві. Типологія паркових територій.		2		0		5		2		2		5
Тема 3.2. Основні етапи у проектуванні ландшафтних об'єктів. Аналіз містобудівельної ситуації та передпроектний аналіз паркової території.		2		4		5		2		2		5
Тема 3.3. Типи функціонального зонування паркових територій в залежності від природно-ландшафтної та містобудівельної ситуації. Характеристика основних зон паркових територій різного функціонального призначення.		4		4		5		4		4		5
Тема 3.4. Сценарій та система формування паркового простору. Архітектурно-планувальна композиція ландшафтних об'єктів. Система паркових доріг та майданчиків.		2		2		5		2		2		5

Тема 3.5. Ступені співвідношення форм об'ємної композиції. Масштабність. Домінанти і акценти садово-паркової композиції.		2		2		5		2		2		5
Тема 3.6. Особливості зорового сприйняття. Закономірності сприйняття абсолютних величин, естетичні закономірності формування та ідейно-художній задум паркової композиції.		2		2		5		2		2		5
Разом за змістовим модулем 3	58	14		14		30	58	14		14		30
Змістовий модуль 4. Природні та штучні компоненти в побудові садово-паркової композиції.												
Тема 4.1. Архітектурно-просторова структура паркової території. Архітектурні, малі архітектурні форми, споруди і обладнання в садово-парковому ландшафті.		2		2		6		2		2		6

<p>Тема 4.2. Роль природних умов у формуванні об'єктів ландшафтної архітектури. Композиція пейзажних картин. Особливості сприйняття паркових пейзажів. Повітряна та лінійна перспектива. Світло і тінь в ландшафті</p>		2		2		6		2		2		6
<p>Тема 4.3. Формування паркових територій на основі складних, рівнинних та порушених форм рельєфу (особливості зонування, побудови планувальної та об'ємно-просторової композиції ландшафтних об'єктів).</p>		4		4		6		4		4		6
<p>Тема 4.4. Водойми та водні устрої. Використання динамічних і статичних властивостей води в формуванні ландшафтної композиції.</p>		4		4		6		4		4		6

Тема 4.5. Композиція насаджень на території садово-паркового об'єкту. Типи паркових насаджень. Декоративні властивості і підбір асортименту.		4		4		6		4		4		6
Разом за змістовим модулем 4	62	16		16		30	62	16		16		30
Усього годин за 7сем.	120	30		30		60		30		30		60
Курсовий проект з «Ландшафтної архітектури»		-	-	-	30	-		-	-	-	30	-
Змістовий модуль 5. Основні засоби та мистецькі закони в побудові ландшафтних композицій												
Тема 5.1. Поняття образу в ландшафтній композиції.		2		4		4		2		4		4
Тема 5.2. Пропорції, статика і динаміка в побудові ландшафтних композицій.		2		4		3		2		4		3
Тема 5.3. Використання ритму в організації ландшафтного простору.		2		4		3		2		4		3
Разом за змістовим модулем 5	28	6		12		10	28	6		12		10
Змістовий модуль 6. Сучасні тенденції в концептуальному проектуванні ландшафтних об'єктів												
Тема 6.1. Відображення сучасних аспектів мистецтва в ландшафтних композиціях.		2		4		4		2		4		4

Тема 6.2. Основні концептуальні підходи при створенні АРТ- садів.		2		4		4		2		4		4
Тема 6.3. Оцінювання естетичних якостей ландшафту.		3		6		3		3		6		3
Разом за змістовим модулем 6	32	7		14		11	32	7		14		11
Усього годин за 8 сем.	60	13		26		21	60	13		26		21
Усього годин	300	88		86		126	300	88		86		126

3. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	не передбачено	

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	не передбачено	

5. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1.		
1	Лабораторна робота №1.1. Вивчення розвитку садово-паркових стилів на основі аналізу історичних парків за малюнками, гравюрами, фотографіями	2
2	Лабораторна робота №1.2. Вивчення історичних парків Близького Сходу за малюнками, гравюрами, фотографіями	4
3	Лабораторна робота №1.3. Вивчення історичних парків Стародавньої Греції за малюнками, гравюрами, фотографіями	2
4	Лабораторна робота №1.4. Вивчення історичних парків Стародавнього Риму за малюнками, гравюрами, фотографіями	2
5	Лабораторна робота №1.5. Вивчення історичних парків Китаю за малюнками, гравюрами, фотографіями	2

6	Лабораторна робота №1.6. Вивчення історичних парків Японії за малюнками, гравюрами, фотографіями	2
Модуль 2.		
7	Лабораторна робота №2.1. Вивчення історичних садів і парків епохи Середньовіччя за малюнками, гравюрами, фотографіями	2
8	Лабораторна робота №2.2. Вивчення історичних садів і парків епохи Відродження за малюнками, гравюрами, фотографіями	4
9	Лабораторна робота №2.3. Вивчення садово-паркового мистецтва Франції XVI-XVII ст. за малюнками, гравюрами, фотографіями	2
10	Лабораторна робота №2.4. Особливості пейзажних парків в Західних країнах. Творчість архітекторів Рептона, Кента, Брауна.	2
11	Лабораторна робота №2.5. Парки України: Тростянець, Софіївка, Олександрія, Алупка.	2
12	Лабораторна робота №2.6. Еклектизм в садово-парковому будівництві Європи XIX ст.	2
13	Лабораторна робота №2.6. Модернізм в садово-парковому будівництві Європи кінця XIX початку XX ст. Тенденції сучасного розвитку ландшафтної архітектури.	2
Модуль 3.		
14	Лабораторна робота №3.1. Особливості та основні принципи проектування паркових територій різного функціонального призначення	4
15	Лабораторна робота №3.2. Аналіз вихідних даних. Складання ситуаційного та опорного плану паркової території на основі існуючої містобудівельної ситуації.	4
16	Лабораторна робота №3.3. Зонування паркової території залежно від вихідної ситуації та обраного функціонального призначення	2
17	Лабораторна робота №3.4. Розробка системи дорожньо-стежкової мережі та системи майданчиків на основі аналізу містобудівельної ситуації та зонування території	2
18	Лабораторна робота №3.5. Організація центрального входу паркової території. Особливості побудови Фронтальної композиції	2
Модуль 4.		
19	Лабораторна робота №4.1. Формування системи орієнтирів в садово-парковому просторі за допомогою МАФ	2
20	Лабораторна робота №4.2. Організація паркової території. Аналіз композиційних зв'язків природних компонентів ландшафту	2

21	Лабораторна робота №4.3. Формування камерного середовища в системі паркової композиції	4
22	Лабораторна робота №4.4. Формування композиції з використанням водних поверхонь та водних пристроїв. Багатопланова перспектива	4
23	Лабораторна робота №4.5. Формування композиції паркових насаджень. Система закритих і відкритих просторів території. Підбір асортименту рослин за екологічними та декоративними особливостями	4
Модуль 5.		
24	Лабораторна робота №5.1. Використання квітничкового оформлення для посилення ідейно-образного вираження ландшафтного об'єкту.	4
25	Лабораторна робота №5.2. Пропорції, масштабність та ергономіка в ландшафтній композиції.	3
26	Лабораторна робота №5.3. Ритм в ландшафтній композиції. Організація ритмічної композиції в ландшафті.	3
Модуль 6.		
27	Лабораторна робота №6.1. Вивчення основних концептуальних напрямків мистецтва актуальних для проектування ландшафтів	4
28	Лабораторна робота №6.2. Розробка та втілення в проектних рішеннях ландшафтного об'єкту сучасної концептуальної ідеї	4
29	Лабораторна робота №6.3. Проведення композиційного аналізу ландшафтного об'єкту.	3

Індивідуальні завдання

КУРСОВИЙ ПРОЕКТ

На тему: «Проектні пропозиції щодо створення паркової території.....»

Робота над курсовим проектом складається з наступних етапів: передпроектне вивчення території об'єкту проектування, робота над графічною частиною, написання пояснювальної записки.

Передпроектне вивчення території об'єкту проектування:

- вивчення завдання і ситуаційного плану, містобудівельний аналіз території, складання опорного плану території;
- фотофіксація об'єкту;
- аналіз інформаційних джерел за тематикою індивідуального завдання на проектування паркової території певного типу;
- аналіз природних та мікрокліматичних факторів;
- інженерна геологія, гідрологія, пластика;
- санітарно-гігієнічні фактори;
- сценарій паркового ландшафту, особливості його сприйняття; формування паркового пейзажу, елементи паркового комплексу (входи основні та допоміжні, головна алея,

кільцева та між зонні алеї, другорядні паркові доріжки та стежки, місця сполучення кількох паркових доріг, майданчики різного функціонального призначення, галявини та партери, архітектурні паркові споруди, масиви, гаї, декоративні чисті та змішані групи рослин, солітери, квіткові паркові композиції, живі огорожі, елементи благоустрою;

- модель парку конкретного функціонального призначення (розробляється на

основі проблемної літератури та проектного завдання) Ескіз-ідея.

Склад графічної частини:

- складання ситуаційного плану території об'єкту проектування;
- складання опорного плану території об'єкту проектування;
- ескіз-ідея формування паркової території (формат А1, А0)
- виконання генерального плану в туші з акварельною відмивкою (формат А1,

А0).

Склад пояснювальної записки виконується до розроблених студентом проектних пропозицій на стандартних листах. Пояснювальна записка включає:

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ОГЛЯД ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ ЗА ОБРАНОЮ ТЕМАТИКОЮ
ПРОЕКТУВАННЯ

РОЗДІЛ 2. ХАРАКТЕРИСТИКА ОБ'ЄКТУ ПРОЕКТУВАННЯ.

2.1. Місцерозташування об'єкту проектування.

2.2. Кліматичні умови району досліджень.

РОЗДІЛ 3. ЛАНДШАФТНО-ПЛАНУВАЛЬНЕ РІШЕННЯ ОБ'ЄКТУ
ПРОЕКТУВАННЯ.

3.1. Функціональне зонування території об'єкту.

3.2. Планувальна організація території об'єкту.

3.3. Об'ємно-просторове рішення території об'єкту.

3.3.1. Водойми та водні устрої на території об'єкту.

3.3.2. Композиція рослинності на території об'єкту.

РОЗДІЛ 4. КОМПОЗИЦІЙНІ ПРИЙОМИ ДЕКОРАТИВНОГО ОФОРМЛЕННЯ
ТЕРИТОРІЇ ОБ'ЄКТУ.

4.1. Декоративні рослинні композиції на території об'єкту.

4.1.1. Декоративні композиції деревних рослин.

4.1.2. Квітникове оформлення території об'єкту.

4.2. Використання малих архітектурних форм в композиції об'єкту проектування.

4.2.1. МАФ функціонального призначення.

4.2.2. МАФ художньо-декоративного призначення.

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

7. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами.

1. Ландшафтна архітектура – мета, задачі та проблеми на сучасному етапі.
2. Зв'язок ландшафтної архітектури з іншими науками.
3. Соціальні та функціональні задачі ландшафтної архітектури.
4. Сади стародавнього Єгипту.
5. Сади та парки Асирії й Вавілону.
6. Сади та парки Персії.
7. Сади та парки Індії.
8. Садово-паркове мистецтво стародавньої Греції.
9. Садово-паркове мистецтво стародавнього Риму. Сади римських вілл.
10. Сади та парки Китаю.
11. Сади Японії.
12. Сади епохи Середньовіччя.
13. Сади епохи Відродження в Італії.
14. Садово-паркове мистецтво Франції XVI-XVII ст.
15. Значення творчості Андре Ленотра для ландшафтної архітектури й містобудування.

16. Особливості пейзажних парків Західної Європи.
17. Парки Росії: Павлівськ, Петродворець, Архангельське, Вороново.
18. Парки України: Тростянець, Олександрія, Софіївка, Алупка.
19. Тенденції сучасного світового паркобудівництва.
20. Стиль у ландшафтній архітектурі.
21. Роль природних умов у формуванні об'єктів ландшафтної архітектури.
22. Оцінка ландшафтів і пейзажів по основним показникам.
23. Натурне обстеження об'єкту.
24. Додаткові зведення при натурному обстеженні об'єкту.
25. Інвентаризація зелених насаджень.
26. Опорний план території.
27. Генеральний план території проєктованого об'єкту.
28. Формування паркового простору.
29. Об'ємно-просторова та планувальна структура паркового простору.
30. Організація дорожньо-стежкової мережі на садово-паркових об'єктах.
31. Співвідношення об'ємних форм ландшафтної композиції.
32. Поняття пропорції та пропорціонування в композиції
33. Ступені співвідношення форм об'ємної композиції.
34. Фронтальна композиція.
35. Об'ємна і об'ємно-просторова композиція.
36. Глибинно-просторова композиція садово-паркового об'єкту.
37. Передній, середній і дальній плани ландшафтної композиції.
38. Особливості побудови пейзажних картин. Рами, куліси, композиційний фокус.
39. Контраст, нюанс, рівність в композиції.
40. Поняття масштабності композиції.
41. Поняття ритму в парковій композиції.
42. Поняття єдності і рівноваги в композиції.
43. Симетрія й асиметрія в ландшафтній композиції.
44. Видові точки, вісти в парковому ландшафті.
45. Домінанта, акцент у парковій композиції.
46. Значення силуету для побудови ландшафтного об'єкту.
47. Особливості зорового сприйняття ландшафту.
48. Межі зорового сприйняття ландшафту.
49. Співвідношення відкритих напіввідкритих і закритих просторів в залежності від природного зонування територій.
50. Співвідношення відкритих і закритих просторів у залежності від функціонального типу парку.
51. Особливості сприйняття пейзажу залежно від швидкості руху глядача.
52. Закономірності сприйняття глядачем абсолютних розмірів на садово-паркових об'єктах.
53. Сценарій парку. Використання видових точок й акцентів.
54. Організація дорожньо-стежкової мережі на садово-паркових об'єктах.
55. Класифікація ландшафтних об'єктів за ієрархічними рівнями та видами приналежності.
56. Класифікація ландшафтних об'єктів за ландшафтно-генетичними ознаками та розмірами.
57. Класифікація ландшафтних об'єктів за демографічними ознаками та за видами діяльності.
58. Типи функціонального зонування парків культури та відпочинку.
59. Зонування території та особливості планувальної структури в культурно-розважальних парках.
60. Зонування території та особливості планувальної структури в культурно-пізнавальних парках.
61. Зонування території та особливості планувальної структури в естетико-декоративних парках.
62. Зонування території та особливості планувальної структури в спортивних парках.
63. Зонування території та особливості планувальної структури в парках специфічного

контингенту відвідувачів.

64. Особливості зонування території в багатофункціональних парках.
65. Композиційні прийоми влаштування водойм на території парків.
66. Природні водойми як паркоутворюючий фактор.
67. Штучні водойми в композиції парків.
68. Статика й динаміка водних об'єктів у композиції парку.
69. Рельєф як природний компонент садово-паркової композиції.
70. Створення парків на складному рельєфі.
71. Особливості планувальної структури парків на горі.
72. Особливості планувальної структури парків на схилах.
73. Особливості планувальної структури парків, розташованих в долинах і каньйонах.
74. Особливості планувальної структури парків на яружних територіях.
75. Парки на рівнинних територіях. Мікрорельєф.
76. Формування парків на порушених територіях. Геопластика.
77. Композиція паркової рослинності.
78. Масиви та гаї як елемент композиції паркової рослинності.
79. Групи та солітери як елемент композиції паркової рослинності.
80. Роль рядових посадок у формуванні паркового простору.
81. Газони, партери, квітники у формуванні паркового простору вертикальне озеленення на садово-паркових об'єктах.
82. Архітектоніка дерев і кущів, її використання при створенні паркових угруповань.
83. Фактура й колір у паркових композиціях.
84. Сприйняття кольору в садово-паркових композиціях. Об'єктивні властивості кольору.
85. Світло й тінь у сприйнятті ландшафтних композицій.
86. Композиція малих архітектурних форм на садово-паркових об'єктах.
87. Образ і форма в ландшафтній архітектурі.
88. Декоративна скульптура в ландшафті.

8.Методи навчання

Для засвоєння матеріалу курсу дисципліни «Ландшафтна архітектура» використовувались наступні методи навчання:

– Пояснювально-ілюстративний метод (студенти здобувають знання, слухаючи розповідь, лекцію, з навчальної або методичної літератури, через екранний посібник у "готовому" вигляді; сприймаючи й осмислюючи факти, оцінки, висновки, вони залишаються в межах репродуктивного (відтворювального) мислення; застосовується для передавання значного масиву інформації, викладення й засвоєння фактів, підходів, оцінок, висновків).

– Репродуктивний метод (застосування вивченого на основі зразка або правила; діяльність тих, кого навчають, є алгоритмічною, тобто відповідає інструкціям, розпорядженням, правилам - в аналогічних до представленого зразка ситуаціях). Метод проблемного викладення (використовуючи будь-які джерела й засоби, до викладання матеріалу, ставиться проблема, формулюється пізнавальне завдання, а потім, розкриваючи систему доведень, порівнюючи погляди, різні підходи, демонструється спосіб розв'язання поставленого завдання; студенти стають співучасниками наукового пошуку).

– Частково-пошуковий, або евристичний метод (організація активного пошуку розв'язання висунутих пізнавальних завдань або під керівництвом педагога, або на основі евристичних програм і вказівок; процес мислення набуває продуктивного характеру, але його поетапно скеровує й контролює педагог або самі студенти на основі роботи над програмами (зокрема й комп'ютерними) та з навчальними посібниками. Такий метод, один

з різновидів якого є евристична бесіда, - перевірений спосіб активізації мислення, спонукання до пізнання).

– Дослідницький метод (після аналізу матеріалу, постановки проблем і завдань та короткого усного або письмового інструктажу ті, кого навчають, самостійно вивчають літературу, джерела, ведуть спостереження й виміри та виконують інші пошукові дії. Ініціатива, самостійність, творчий пошук виявляються в дослідницькій діяльності найповніше; методи навчальної роботи безпосередньо переходять у методи, які імітують, а іноді й реалізують науковий пошук).

9. Форми контролю

Протягом семестру: усне опитування, захист лабораторних робіт, оцінка якості виконання графічних робіт, модульне тестування.

Підсумковий контроль: 6,7 семестр – залік, 8 семестр – оцінка якості виконання та захист курсового проекту, екзамен.

10. Розподіл балів, які отримують студенти.

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 27.12.2019 р. № 1371)

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$.

11. Методичне забезпечення

1. Ландшафтна архітектура. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни. Укл. Сидоренко І.О. К.:НУБіП України, 2011. 72 с.
2. Ландшафтна графіка. Альбом № 1. Взірці умовних позначень для використання креслень з ландшафтного проектування /Укл. Жирнов А.Д. К.: ДАКККіМ, 2001. 26 с.
3. Ландшафтна графіка. Альбом № 2. Графічний аналіз зображень дерев для виконання проектів з ландшафтного проектування Укл. Жирнов А.Д. К.: ДАКККіМ, 2001. 32 с.
4. Ландшафтна графіка. Альбом № 3. Зображення інших елементів ландшафту. Укл. Жирнов А.Д. К.:ДАКККіМ, 2001. 38с.
5. Нарисна геометрія та ландшафтна графіка. Практичні заняття і методичні рекомендації. Укл. Трошкіна О.А., Малюга В.В. К.: НАУ, 2005. 42с.
6. Дендропроєктування. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни. Укл. Пушкар В.В., Сидоренко І.О. К.: НАУ, 58 с.

12. Рекомендована література

Основна

1. Архитектурная композиция садов и парков. Под общей ред. А.П. Вергунова. М.: Стройиздат, 1980. 254 с.
2. Білоус В.І. Садово-паркове мистецтво. Коротка історія розвитку та методи створення художніх садів. ДС: Науковий світ, 2001. 299 с.
3. Боговая И.О., Фурсова Л.М. Ландшафтное искусство. М.: Агропромиздат, 1988.
4. Дермидонтова В.В. История садово-парковых стилей. Учебное пособие для вузов. М.: «Архитектура-С», 2003. 208 с.
5. Жирнов А.Д. Искусство паркостроения. Львов: Вища школа, 1977. 208 с.
6. Жирнов А.Д. Ландшафтна архітектура. Генеза та розвій форм садово-паркового мистецтва. К.: ДАКККіМ, 2001. 142 с.
7. Залеская Л.С., Микулина Е.М. Ландшафтная архитектура. М.: Стройиздат, 1979. 240 с.
8. Косаревский И.А. Искусство паркового пейзажа. М.: Стройиздат, 1977. 246 с.
9. Косаревский И.А. Композиция городского парка. К.: Будівельник, 1977. 140 с.
10. Краткий справочник архитектора: Ландшафтная архитектура Под ред. И.Д. Родичкина. К.: Будівельник, 1990. 336 с.
11. Курбатов В.Я. Всеобщая история ландшафтного искусства. М.: ЭКСМО, 2008. 734 с.
12. Николаевская З.А. Садово-парковый ландшафт. М.: Стройиздат, 1989. 344 с.
13. Ожегов С.С. История ландшафтной архитектуры. М.: Стройиздат, 1993. 240 с.
14. Ожегов С.С. История ландшафтной архитектуры. Учебн. для вузов. М.: «Архитектура - С», 2004. 232 с.
15. Стойчев Л.И. Парковое й ландшафтне искусство. София: Земиздат, 1962. 386 с.
16. Сычева А.В. Ландшафтная архитектура: Учебн. пособие. Мн.: ООО «Парадокс», 2002. 88 с.
17. Фурсова Л.Ф. Ландшафтное искусство. М.: МЛТИ, 1988 225 с.

Допоміжна

11. Бондарь Ю.А. Благоустройство нарушенных территорий. К.: Будівельник, 1984.
12. Вергунов А.П., Горохов В.А. Русские сады и парки. М.: Наука, 1985. 450 с.
13. Виноградова Н.А. Китайские сады. М.: Арт-Родник, 2004. 207 с.
14. Голосова Е.В. Японский сад. История и искусство. М.: Из-во Московского государственного университета леса, 2002. 284 с.
15. Декоративное садоводство й садово - парковое строительство: Справочное пособие. Киев: Будівельник, 1985.
16. Жирнов А.Д, Пушкар В.В. Композиційні прийоми формування насаджень в ландшафтах міста.: Навч. Посібник. К.: ДАКККіМ, 2002 60 с.
17. Забелина Е.В. Поиск новых форм в ландшафтной архитектуре.: Учебное пособие. М.: «Архитектура-С», 2005 205с.
18. Залеская Л.С. Курс ландшафтной архитектуры. М.: Стройиздат, 1964. 184 с.
19. Кудряшов К.В. Архитектурная графика. Учебное пособие. М.: «Архитектура - С», 2004. 312 с.
20. Лихачев Д.С. Поэзия садов. Л.: «Наука», 1982. 344 с.
21. Мигаль С.П., Татїївський М.П. Колір в предметному середовищі. Навчальний посібник. К.: ДАККККіМ, 2004. 104 с.
22. Нефедов В.А. Ландшафтний дизайн й устійчивость среды. СПб., 2002. 295с.
23. Руководство по проектированию парков. Под. ред. И.Н. Рудэнко. Минск: «Польмя», 1980. 140 с.
24. Палентреер С.Н. Ландшафтне искусство. М.: МЛТИ, 1972.
25. Клуверт Э. Садово-парковое искусство Европы. М.: АРТ-Родник, 2008. 496 с.
26. Титова Н.П., Черняева Е.В. Ландшафтний дизайн вашего сада. М.: ОЛМА- ПРЕСС, 2002. 176 с.

13. Інформаційні ресурси

1. Landscape Architecture Magazine. URL: <https://landscapearchitecturemagazine.org/>
2. Горохов В.А. Скверы. *Зеленое строительство*. URL: <http://landscape.totalarch.com/node/36>
3. Горохов В.А. Пешеходные улицы. *Зеленое строительство*. URL: <http://landscape.totalarch.com/node/35>
4. Куницкая Н. Концепция реконструкции главной улицы города Черняховска как пример средового регламента. URL: <http://totalarch.com/zk2016/100>
5. Природоохоронне законодавство України: <http://www.rada.gov.ua/laws/>
6. Теодоронский В.С. Строительство и эксплуатация объектов ландшафтной архитектуры. Особенности посадки крупномерных деревьев на магистралях, улицах, площадях. URL: http://landscape.totalarch.com/planting_large_trees_highways_streets_squares